

Wimmelband

U. q. 97.

1k

COLLEGII FEVDALIS

DISPV TATIO XII.

DE IVRE QVOD ET VA=
SALLUS, ET DOMINUS EX
feudo habet.

Quam XPo auspice,

PRÆSIDE AMPLISSIMO

CLARISSIMOQ. VIRO, TH. FRANZIO, IC. IV.

risq. feudalis in inchtâ VVitebergens. Academia

Professore publico,

Pro virili defendendam proponit

MATTHAUS SCHICORADUS, Bitterfeld.

Ad Kal: Decembr:

WITEBERGÆ,

Typis M. Georgij Mulleri,

Anno M. D. XCVI.

Magnifico viro,

SAMVELI MOSBACHIO,
IC. ILLUSTRIS, CELSISSIMIQ. FRIE-
DER. GUILHELMI, Ducis Saxoniae, & vice Ele-
ctoris, Cancellario, Mœcenati æter-
nùm observando.

Imperium totum, & triplicis pars tertia Mundi,
Feudorum gaudet compare lege frui.

Quæ quondam externis saltem cultoribus usû
Et Romandiolæ Roncaliæque fuit.

Hinc Rex, Marchio, Dux, nec non Comes, indè fideles,
Quos Guastaldia, quos Guardia fida tenet.

Inde Pares Curtis, si quandò feloniam guerris
Diffidat, causas qui placitare cati,

Hinc armandia, & hinc ripatica, multa, tributum
Pròque parangarijs, angarijsque, datur.

Et laudemia, quæ debet regalibus, omne,
Distriktum penetrans, allodiale bonum,

Hinc licita uxori quæ morgengabica, quidve
Relligio Titulis judicet ægra sacris

Quin ho diè multos feudo Camera atq; Cavens,
Guilhelmi investit patria cura Ducis.

Et sibi devincit Ligios bonitate vasallos,
Valvassinus ego quos etiam inter ago.

Ergo vasallagij quæ nomine cambia reddam?
At nullus sperat, cambia nullus havet.

Nulla tamen ne fors malè-gratus homagia præstè,
Devestituram promeritusq; ferar:

Accipito Sapiens, dominæ Curtisque Magister,
Feudalis mittit quæ tibi dona Themis.

Matth. Schicoradus.

Cohærentia.

Dertractata sunt omnia quibus feudum
constituitur, acquiritur, continuatur:
Iam videamus quid juris tam vasallus
quam dominus ex feudo habeat.

THESIS I.

Vasallus cum se naturalem tantum, non civilem;
(a) utilem, non directum feudi dominum esse
noverit; talem se gerat, ut potius boni feudi di-
spensator, quam dissipator dici mereatur. (b)

(a) L. naturaliter. 12. De acqu. poss. L. possessio quoq. 49. D. eodem
c. un. In quib. caus. f. a. n. Utilis et directi dominij adpell. ex comm.
Dd. schola. Hotom. disput. feud. 33. arg. d. c. un. in quib. caus. f. a.
§ Hujus. fin. c. un. De invest. de re al. fact. Neque enim acquiritur
feudum, jure hæreditario. Hotom. consil. vol. 1. cons. 10. per d. c.
in quib. §. in primis c. un. per quos f. invest. § 1. c. un. Qui test. sint
nec. § novam. c. un. Quæ fuit prim. ca. ben. am. Ibidemq. allegg. Dd.

Neq. testamento. c. un. in princ. De succes. feudi, et ibi Gl. et Dd.
c. un. si de f. def. cont. & ibi Alvar. L. si quis C. De prox. sacr. scrip.
c. un. de succ. fr. § his verò. Ibi Bl. Iacob. de S. G. Ardi. Caccial.
p. 7 n. 7 Schrad. pag. 7. c. 2. ibidemq. allegati Soc. Dec. Alex. Paris.
Corn. Nevi. Roman. Mandos. in consil. Rosenth. cap. 7. concl. 3.
cum plurib. allegg. Dd.

Neq. præscriptione. L. malè agitur 2. C. & præscr. 30 vel 40.
ann. L. cum notissimi 7. § ult. C. eod. L. neq. fructuarium. 3. C. De
usufr. c. un. in quib. caus. f. a. n. c. un. De prohib. f. al. per Frid. §
Nos autem. De CC. Corradi. § præterea. Dissentiunt Dd. variè, non dis-
tinguentes inter ipsum feudum, & jus in feudo. Hoc præscribitur
illud non item.

Neq. adjudicatione, aut ullo alio civili modo. c. un. de feu. dato in
vic. l. comm. c. un. § quamvis. De jure quod vas. in f. 3.

(b) c. un. De invest. vet. benef. Franz. c. un. Episc. vel Abbat.

A 2

Ideoq;

Ideoq; licitum quidem ipsi feudum, in quo plenissimum usum fructum habet, (a) melius reddere, ejus nomine agere & transigere, (b) compromittere, (c) locare, (d) servitutem quæ domino fraudi non fit, imponere, (e) Omni verò deteriorationi interdictum est. (f)

(a) d. c. un: in quib: caus: f. am. § Hujus generis. c. un: de novâ form: fid: Hotoman: disp: feud: cap: 34. & 4. & Dd. comm: Qui tamen ususfr: ad fodinas, & alia si quæ sunt regalia in feudo non extenditur. c. un: Quæ sunt reg: l. placet, & tot: tit: C. De metall: Bl. in l. cuncti. eod. tit: Henning: cons: 1. 2. 3. De argenti fod.

(b) c. un. De Inv. de re al: f. § Rei a. c. un. § si vasallus. in fin. si de feud. def: cont: sit etc. c. un. de contr: inter vas: Alvarot: c. un: vers: Nota quod. De contr. inter vas. Specul. in tit: de off: ord. n. 12. & § fin. n. 4. De feud. § fin. Sonek: tr: feud. p. 13. n. 75. cum seq. Ferrar: in form: lib: quo agitur ad rev: f. Duar: c. 12 n. 10 ZaZ: p. 9 n. 19 Caccial. obs. feud. 35 Bl. d. c. un. De contr. & c. n. 16. Jacob. De S. G. in verbo, Et cum pacto n. 7. Curt: p. 4 n. 96. Paris. cons. 1. n. 134. Alex. cons. 3 vol: 3. Roman: cons: 166. Borch: c. 8 n. 44. Clarc 9. 38.

(c) per express: text: c. un. De L. Corr. Ibi, coram iudice vel arbitro finiatur. c. un. De inv. in mar: factâ. ZaZ: p. 9, n. 20. Duar: c. 12. n. 11. Alvar. Præp. Affl: ad d. c. § si a. inter duos. Spec. § restat: vers: Sed num. quid vas: tit: De arbitr: quem sequitur Roman: l. 1 § & post oper. is. De op. nov. nunc. Item l. iusiurandum. § I. D. De jurejur: Bl. in c. un. de invest. in mar: f. Iacobinus de S. G. d. verbo. & cum pacto. Curt. tr. feud. par. 4. n. 94. Paris. cons: 23 n. 221. Mol: add: ad Alex: cons: 1 n. 44 lib: 5. Duff. Rosenthal: c. 9. concl. 22. Roland: à Valle cons: 22. n. 10. vol. 4. Borcholt: c. 8. n. 45 Hostiens. Ioan: Andr: Anton: de Butr: & Imol: cap. cum tempore. & ibidem Panormit: n. 13 Extra, de arbitris Bl. cons: 121 col: 4 vers: Secundò alia princ: ratione. Alex: cons: 1 n. 44 lib: 5. Socin: Iun: cons: 77. n. 77 lib: 1 Andr: de Ifern: c. un. § si autem. vers: hodiè putamus. Laud: c. un. n. 5 De inv: in mar: f. Item in tr: suo de Principib: concl. 261. incip. Dux vel comes. Marantb. spec. p. 6 act. 2. n. 22. Afflict. decis. 135. Ias: l. iusjur: quod ex conv: 17. § pupillus D. De jurejurando l. fin. n. 119 C. De jure Emphyt: Duennas R. l. 36. limit: 4. Ratio, quia cui interdictum alienare, eidem & compromittere. cap: Per venit. Ibi Gl. & Panorm:

Panorm: n. 2. vers. & ex hac gl. Extra de arbitr. cap. cum tempore
eodem, & ibi Host: Ioan: Andr. Anchor. Imol. Ant. de Butr. Panorm.
Bl. l. 1. C. si adversus intransactio. Castr. & Alex. l. iurisgentium. 7.
§ fin. D. de pactis. Nec Emphyteute compromittere licitum. Ias. l.
fin. n. 115. & 120 C. de jure Emphyt. Et arbitria instar iudiciorum l.
rem novam 14. § 1 C. de iud. l. 1. l. pen. § fin. a. & seq: C. de recept.
arbitr. Quas rationes disputando examinabimus, hoc semper præ-
supposito cum Aluar. & alijs nonnullis Dd. ne quid fiat in præjudi-
cium Domini, & agnatorum.

(d) c. un. Qualiter ol. pot. feud. al. §. Donare. Vvesenb. tr. de
feud. cap 11. n. 7. Hotom. disp. feud. cap. 34. per L. arbitris. 12.
§. 1. D. de usufr. L. codicillis 91 §. Instituto. De legat. ZaZ. p. 9 n. 12
Curt. p. 4 n. 92. Iacob. de S. G. Verbo. & cum pacto. n. 13. Borcholt.
cap. 81 36 Alvarot. Præpos. Afflict. c. un. in princ. De prohib. f. al. p.
Frider. Sed non ad longū tempus. Dd. comm. Talis enim locatio
alienatio est. cap 1 vers. alienationis a. de non al. aut perm. rebus. Eccl.
cap nulli. vbi Abb. cap. ad audient. Extra. de reb. Eccl. non al. Ias. l.
manumissiones 4. D. de iust. & iure. & utile dominium transfert. l.
fin. & ibi not. si ager vectigal. Gl. & Dd. in L. codicillis 91 §. In-
stituto. D. de legat. 2. per l. 1. ubi Br. D. de Superfic. & idem L. 1 &
2. si. ag. vectig. Schrad. p. 8 cap. 1. n. 14. Vvesenb. tr: f. cap. 12.
n. 7.

(e) d. c. un. De inu. de re al. f. §. Econtrario. c. un. Hic finitur
L. §. si vasallus. Duar. d. cap. 12. n. 10. Iacob. de S. G. verbo, ita
etiam quod ipsi n. 10. & verbo, qui quidem investiti. Belvis d. c. un. §
Præterea, de CC. Contr. Hotomam. ad d. c. un. in v. de re al. f. § 3. Ibi-
demque Alvarot. Præpos. Affl. ZaZ. par. 10 n. 50. Vvesenb. d. cap.
v. n. 7. Duennas R. 10. limit: pri: Clar. qu. 37. n. 1. Cæpol. in tr. de
ser. urb. præd. cap. 14. n. 2. & 3. Borcholt. d. cap. 8. n. 62. & 59.
Pract. Pap. in form. libelli ad revoc. feud. vers. superstitib. n. 19 Alex-
an. cons. 18. n. 5. lib. 5. Paris. cons. 88. n. 4. lib. 2 P. Cast. l. 3. ibi
Corras n. 22. usq. ad n. 27 argumento textus, D. de servitut: & l. 3.
C. eod: Br. l. 1. § fin. D. de superfic: Quæ & ipsa domino & cogna-
tis non præjudicat, sed cum vasalli vita extinguitur. l. lex. vecti-
galis. D. de pignorib. l. si quis domum. 9. § fin: de locat. c. un § hoc quoq.
de success. feud. & Dd. comm. Nisi forte dominus emtor vel heres
extiterit. arg. l. cum à matre 14. C. de rei vind. Iacob. de S. G. d.
verbo, ita etiam quod ipsi n. 10. & d. verbo, qui quidem invest. n.
63. Curt. p. 4. n. 106. Aut nisi ex sententiâ iudicis aut consensu, Do-
mini

immi imposita sit, d. c. un. si de feudo def: con: § quid ergo. Ibi Ifern.
Alvar. Præpos. Affl: c. un. de inv. de re al. f. Borch. cap. 8. n. 62.
Rosentb: cap. 9. concl. 13. His n. in casibus servitutis impositionem
præjudicare asserunt.

(f) d. c. un. & d. § de invest. de re al. f. L. si cuius. 13. § fructu-
varius. D. de usufr. l. usufr. 7 § 1. l. Sed si quid. 15. § proprietatis. D.
eod. l. & si forte. 16. § ult. D. si servit. vind. Feudistæ comm. omnes.

III.

Ut & alienationi, quæ quidem antiquitus multis mo-
dis concessa, (a) edictalib. Impp. legibus, potissimum Lo-
tharij tertij, & Friderici primi, sublata est. (b)

(a) c. un. Qualiter olim pote. f. al. c. un. De alien feudi. c. un. Quid
juris sit si vasallus post al. f. recup. c. un. De feudo sine culpâ non
amitt. § si quis miles c. un. Quib. modis f. am. § præterea.

(b) c. un. de prohib. feud. al. per Frid. Radeu. lib. 2. cap. 7.
Guntb. lib: 8. c. un. De prohib: feud al. per Loth. c. un. Quæ fiat
pr. cau. b. am. § ult. c. un. De vasal: qui contra const. Loth. c. un. De.
L. Corradi (seu ut Hot. Lotharij) § ex eadem l. c. un. per quos fuit
invest. & per quos recip. d. c. un. Quid juris si post al. vas. f. recip. Ho-
tom: & Cuiacius ad d. cc. de prohib: f. al. per Frid: & Loth.

IIII.

Nulla igitur valet alienatio, nisi fiat consentiente
domino, & in feudo paterno proximis agnatis, (a) sive
fiat per venditionem, (b) donationem, (c) permutatio-
nem, (d) libellarium contractum, (e) pignus, (f) dotali-
tium, (g) sive quemcumque dolosum titulū, tam inter vi-
vos, quam in ultimâ voluntate. (h)

(a) d. c. un. De prohib. f. al. per Frider. d. c. un. De prohib: feud. al.
per Loth. § Hortatu itaq. Dd. comm. omnes. Sed numquid tacitus
an verò expressus consensus requiratur, digladiantur inter se Dd.
Distinguiamus. Aut Dominus scivit & inhibere potuit & pro con-
sentiente accipimus. arg. l. sape. 63. D. de re iud. 1. l. quæ dotis.
33 D. solut. matrim. Ibidem Bart. Alex. Gl. l. Cujus 39 D. de pignor.
actione. Gl. Propos. Alexan. in d. c. un. de prohib. f. al. per Lothar.
Curt. p. 4. n. 137. Borch. cap. 8. n. 73. Aut scivit, & non potuit in-
hibere, & non accipimus pro consentiente. L. sicut 8. § non vi. D.
quib. mod. percipitur solutio: l. filius familias. § munus, & ibi Gl.
& Dd.

Et Dd. D. de off. proc. Illo casu anni spacio taciturnitati eius p[re]s-
scribitur. d. c. un. si de feud. def. § Titius filios. d. c. un. Qualiter
olim feudum. Et § Porro. l. in honorarijs 34. D. de action. 15to. nulla
obstat p[re]scriptio. c. un. de prohib. feud. al. per Frid. Dissent. varij
variè. ut videre est apud Schrad. par. 8. cap. 4. n. 2. Rosenth. concl. 31.
cap. 9. * c. un. de al. feud. pat. in princ. Et ibi Alvar. verbo. nota
quo caus. d. c. un. si de feud. def. cont. § Titius filios. Clar. 4. sent.
§ feud. qu. 31. His n. p[re]iudicaretur. d. c. un. de al. f. pat. d. c. un.
per quos fiat invest. § sed etiam.

(b) dd. cc. de prohib. feud. al. d. c. Qualiter olim f. pot. al. d.
c. un. quib. mod. feud. am. Nec summâ necessitate urgente. d. c. un.
Qual. ol. Et Jacob. de. S. G. verbo. Et cum pacto. Schurpff Cons.
41. in princ. Et cons. 67. n. 22. Cent. 1. Br. Alv. Land. Præp. Ray.
in § 1. de prohib. f. al. per Frid. Item ad c. un. de cc. Con. Curt. par.
4. n. 10. ZaZ. p. 9. n. 13. Wesenb. cap. 11. n. 2. Schrad. par. 8. cap.
1. n. 20. Rosenth. cap. 9. concl. 3. quamquam hæc Parcarum Mater
alias sit ex lex. c. quod non est licitum. Et ibi Gl. Extra de R. I. l. de pu-
pillo 5. si quis rivos et ibi Iason. D. de op. nov. nunc. Idem l. 1. in prin-
cip. D. de off. ejus cui mandat: juris.

(c) dd. cc. de prohib. feud. alien: (d) arg. l. vel permutavit.
19. D. de liber. caus. l. permutationem. 2. C. de rei. per. § Aliena-
tionis. Auth: De non alien. Spec. § quoniam. vers. 32. de feud. ArdiZ.
rubr. utrum possit vas. perm. 131. Curt. par. 4. n. 101. Schrad. par.
8. cap. 1. n. 30. Wesenb. d. cap. 11. n. 3. Borch. d. cap. 8. n. 46. Et
comm. Dd. omnes.

(e) dd. cc. de prohib. feud. al. Et sic comm. Dd. quib. datio in
libellum idem cum Emphyteusi. Quos rectè erroris convincunt Ho-
to. min. Lex. Et Cuiac in Not. feud.

(f) dd. cc. de prohib. feud. alien: d. c. un. de CC. Con. ZaZ.
par. 9. n. 18. Caccial. obs: feud. 21. Et 39. Et comm. omnes in c. Im-
perialem. Et fac. l. fin: C. de reb. Ec. non al. Nisi pro necessitatibus
ex feudi causâ existentib. Ias. § Item Serviana. l. de Action. Curt.
par. 4. n. 95 arg. l. cum fidei haredis. D. de fideicom. hared. Bl. l. 2.
Cod. communia. de leg. Schrad. par. 8. cap. 1. n. 23. Rosenth. cap. 9.
concl. 16. Et nisi pignus sit p[re]torium. cui locus in feudo. deficien-
tib. allodialibus. Br. Alex. Et in l. si finita 15 § si de v[er]tigalib. D. de
damno inf. Camer. d. c. un. Imperialem. de prob. f. al. per Frid. Bl.
in l. etiam. de execut. rei iud. Curt. par: 4. n. 102. Jacob: de S. G. in
verbo

verbo, dictiq; vasalli: Borch. cap. 8 n. 48. & comm. pleriq; Dd. cum
verò hypotheca non transferat rei possessionem, ut pignus l.
1. l. si rem. 9. § 2. D. de pignorat. act. l. 238. § 2. D. de v. s. rectè illa
in feudo constituitur, Dd. comm. in d. c. un Imperialem. de prohib.
f. al. p. Frid. Diss. Bl. quem post Andr. Barb. refutat. Schrad. par. 8.
cap. 1. n. 29. & alij non nulli quos alleg. Rosenth. cap. 9. cond. 15.

(g) d. c. un. Qualiter olim pot. f. al. l. 4 D. ad l. Flau. & l. non
solum. 22. § si eum. D. de liberali caus. & l. 14 Quando de pec. act.
Dotis n. datio vice vendicion l. ex promissione 19. D. de oblig. & act.
l. Sicut re 8. § sed si permiserit. D. quib. modis pign. vel hypoth. Ias.
l. fin. n. 109. C. de iure emphyt: Nisi gener sit miles. c. un § Simi-
liter. de l. Corradi. Hotom. ad d. c. un de invest: quam Titius a Semp.
& ad d. c. un. de prohib: feud al. per Frider: Dissentiunt varij va-
riè quos refert & refutat Schrad: par. 8 cap. 1. n. 33. uxori v. feudū
suum marito in dotem dare licitum. d. c. un. qui sibi vel suis hæ-
red. d. c. un de invest: quam Titius acc. à Semp. Gl: & Dd. in c. un §
donare. Quali: ol. f. al. & ibi Alvar: Abb. in c. nuper de donat: inter
vir: & ux. Schrad: d. par. 8. c. 1. n. 37.

(h) l. que de legato. 48 & ibi Iason. D. de leg: 1. l. si divortio
21. D. de verb: oblig: l. pactum inter heredem 47. D. de Pactis l.
jure civili 24. D. de condit. & demonstrat.

V.
Subinfeudatio, quamvis & ipsa alienationis spe-
cies videatur, concessa tamen est, (a) quoad partem (b)
quoad totum, tam in Laico quam Ecclesiastico feudo
(c) etiam in infinitum (d) sed certis legib. & conditionib. si-
cilicet fiat absq; fraude (e) homini paris conditionis, (f)
ijsdem pactis & conditionibus. (g)

(a) d. c. un. Per quos fiat investit. § Sed etiam res, d. c. un. De l. Cor-
radi. § similiter. d. c. un. Qualiter olim feud: pot. al. § si verò totum.
(b) d. c. un. Qualiter ol. & c. Ibi, si verò totum vel partem. & ibi Gl.
& Dd. comm. Nisi feudum sit regale d. c. un. de prohib. f. al. per Frid.
(c) arg. c. cum Apostolica. & ibi Abbas. Extra, de bis, que fiunt
à Prælat. Et ita sentit Belvis: Alvar. Præpos. Affl. Curtig. Zasius,
& comm. Dd. omnes. Diss. Bl. in d. § præterea. Nos ius commune
feudale sequendum in feudo Ecclesiastico statuimus, nisi Iure Cano-
nico expressè statutum contrarium demonstratur. Schrad. par. 8.
cap. 2. n. 11.

(d) d.

(d) d. c. un. § similiter. de l. Corradi. & ibi Aluar. & Præpos. Diss.
Andr. de Ifern. & Affl. ibidem.

(e) d. c. un. Per quos f. Inv. § Sed etiam res. & ibi Dd. d. c. un.
Qualit. feud olim. § 1. d. c. un. si de feud. def. § beneficium.

(f) d. c. un. de l. Corradi. § similiter. & ibi Dd.

(g) d. c. un. De l. Corr; § præterea. & Dd. comm: arg: l. Titius.
9. D. De serv: export: l. statuliberum: 9. § 1. D. De statulib: l. di-
vus. 7. D. De jure patron: Dissentit Hotoman: Subinfeudationem
sublatam putans per d. c. imperialem. De prohib: f. al: per Fe. Sed
potius permissa videtur per § illud. ubi comm: ita sentiunt Dd.
Hoc constat decimas non rectè alteri subinfeudari. c. prohibi-
mus, & ibi Abbas. Extra de decimis, ut nec Ecclesia feud. cum Lai-
cum c. un: de alienatione feud: § Mediolanenses.

V I.

Item refutatio, quæ licet & ipsa alienationis species
sit, concessa tamen & æterna est, quoad totum, quoad
partem vel invito domino, si vel fit domino, in feudo
novo; vel proximis agnatis, in feudo paterno. Secus si
extraneo, vel remotiori agnato. *

d. c. un. Qualit: olim pot: feud. al: d. c. un: De vafal: qui contr:
const: Loth: d. c. un: si de feudo def: content: sit, § beneficium. c. un:
De eo qui finem effecit. d. c. un: De vafal: decrepita ætatis. Quæ ta-
men non procedit si feudum ad certum servitium datum sit.
Gl. Andr: de Ifern: Bl. Alvar: Præpos: Affl: ad: c. un: De capitaneo
qui curiam vendidit, & Dd. comm: omnes. quos alleg: Schrad: par: 8.
cap: 1. n: 61. Rosentb: d. cap. 9. concl. 59. Quod ipsis probandum re-
linquimus. Hoc liquet intempestivam esse non debere. Præpos: c. un:
De capitaneo q. cur: vend: arg: l. Sed & socius. 17. § fin: d. pro so-
cio. l. filia meæ 60. d. solut: matr: spec: § nunc aliqua. n. 154. De lo-
cat: & ibi Ioan: Andr: in add. Tholos: Syntag. Bl. Curt: & alij ne-
gant refutationi in feudo ligio locum esse Diss. Schrad: par: 8. cap: 1.
n. 63. post Præpos: d. c. un. § fin: de capit: qui cur: vend: per l. illud.
32. in princ. D. ad l. aquiliam: l. à Titio. 108. in princ: D. De verbo
oblig.

* Hic enim jus retractus locum habet, cum sc. Dominus in-
vitus alium vasallum quam quem vult agnoscat nullum. c. un: § 1.
De fratrib: De novo benef: invest: Affl: c. un: § præterea. n. 20. De
CC. Corradi, & agnatis in feudo paterno præjudicari non possit.

B

Divisio

Divisio etiam, quæ & ipsa est alienationis species, (a) vel citra voluntatē Domini in feudis concessa est, (b) sed non regalibus, (c) sive consortes voluerint sive noluerint. (d) Secus de jure Saxonum. (e)

(a) l. 1. C. comm: utriusq; jud: l. fin: D. de rerum permut:

(b) d. c. un: Quib: mod: feud: § Item si fuerint duo. d. c. un: si de f: def: cont: § omnes filij. d. c. uu. De natura. feud. Dd. comm. vide Schrad. par. 8. cap. 2. n. 30. per l. cum pater. § dulcissimis. De legat. 2. l. in re communi. 26. D. De servit. urban. præd. l. si non sortem. § si centum. & ibi Dd. D. De conditione indebiti. l. fin. C. communē divid. l. etsi non omnes. 8. l. antepen. § fin. D. comm. divid. l. bona 8. C. familiae erciscund. l. in iudicium. D. comm. div. Ita ut ad unum bona feudalia, alterum bona allodialia perveniant. c. un. § omnes filij, & ibi Dd. si de feud: def: c. un: in princ: De nat. succ. feud. Gl. & Dd. in l. si familiae. 14. C. fam. ercisc.

(c) d. c. un. de prohib. feu. al. per Frid. & d. § præterea. Ibi. Præterea Marchionatus, Ducatus, Comitatus, de cætero non dividuntur. & ibi Dd. Ratio quia hæc feuda regulariter primigenæ deferuntur. ut d. disp. 7. Limitatur illud à quibusdam Dd: qui ajunt secus esse in feudis ad omnes descendentes transmissilibus: quos refutat Schrad: d. par: 8. cap. 2. n. 43. Cum & servitutes reales ad successores sint transmissibiles. l. via constitui. 23. § si fundus, & l. cum fundo. 36. D. De servit: rust: præd. divisibiles tamen non sunt. l. communi dividundo. 7. D. Comm: divid: l. 1. § si usufructus. D. ad l. Falcid. & l. stipulationes non dividuntur: 72. in princ: D. De verb: oblig: Vnde liquet fallum & illud, quod ajunt etiamsi dignitates non dividantur, bona tamen dignitatibus. ut Marchionatus, Comitatus subjecta dividi posse, arg: l. 1. § finalis. D. De offic: ejus cui mand: est jurisd: l. 2. & ibi Br: Alex: Ias: Decius. D. De jurisd: omnium jud: C. præterea. & c. pastoralis. in princ: Extra de off: jud: deleg: Per hæc enim dignitas conservatur. Auth: de defensor. civit: in princ: Clem: in plerisq; de elect: Nec legitime in hisce feudis locum esse. Gl. cap: licet. Extra de voto. Abbas conf: 3. col: 30 lib: 2. Affl: § præterea ducatus. n. 31.

(d) Andr: de Ifern: & Bl. d. § præterea ducat. & Dd. comm. per l. inter tutores. De administ: tut: Dis. cum alijs nonnullis Dd. Matth: de Affl: not: 3. n. 12.

(e) Pistor: par: 2. qu: 23

Haa

VIII.

Has præter alienationis species, quas lex vassallis concessit, & illas quas liberalis domini voluntas, aut quibus præjudicari possit consensus indulget, concessa nulla est, etsi per eas feudi conditio melior reddi possit.

l. æquissimum, 13. § Sed si ædium: & l. usufructuarius novum 44. D. De usufr: l. usufructu: 7. § fin: cum l. Seq: D. eod: item per l. fin: D. eod: cap: 1. De rebus Eccl: non alien: lib: 6. l. am: hi: 8. § eam igitur. D. De transact: & ibi Ias: & Dd.

IX.

Annihilanturque omnes hujuscemodi alienationes, aut ipsa nullitate, (a) aut jure protimeseos, (b) aut jure retractus. (c)

(a) ut in speciebus illis alienationis quarum mentio th: 4.

(b) d. c. un: per quos fiat Inv: § sed & res. d. c. un: Qual: f. olim pot: al: § porro. d. c. un: si de feud: def: cont: § Titius. Quod tam filijs alienatoris, quã agnatis, & his deficientib. Domino competit, vivo alienatore. per d. § Sed & res. § porro. § Titius. & filius nonnumq; proximus agnatus. l. filius 12. D. De suis & legit: hered: Dissentit Tiraquell: & alij nonnulli Dd, quos refutat Schrad, par: 8. cap: 7. n: II. Contra hoc jus scientib: anni, ignorantib: 30. ann: currit præscriptio. d. c. un: § Titius. si de feud: def: & c: d. c. un: § Porro. Qualiter ol: & c. Schrad: par: 8. cap: 7. n. 42. 43. 44. 46. & seqq: Quib: tamen restitutione in integrum succurri potest. Dd. comm: quos alleg: Schrad: d. loco. Si tamen excludantur à jure redimendi, jus revocandi saluum habent. Schrad: d. p. 8. cap. 7. n. 58. Ibiq; alleg: Ifern: Alvar: Affl: cum alijs Dd.

(c) d. c. un. De al: feud: par: ubi Dd, & latè Schrad: d. l. Item Rosenth: cap. 9. concl: 103. 104. & seqq: Vassallus enim utile dominium saltem pro tempore vite sue adipiscitur. arg: c. un: § quia vidimus. De his qui feud: dar: poss: c. un. § 1. De feud: March: Ifern: c. un: § hoc quoq; n. 9. & Matth: Affl: n. 8. De success: feudi. Et nemo plus juris in alium. & c. l. nemo plus juris, 55. D. De R. I. l. traditio 20. D. De acqu. rer: dom: cap. nuper. Extra, de donat: inter. v. & tr. Et resolutio jure datoris resolvitur jus accipientis. l. lex veltigali. 31. D. de pignor: l. si quis domum 9. § 1. D. de locat: & cond: Br: in l. concedendo, 8. D. De aqua pl. arc.

B a

Ut

X.

Ut verò vasallus potestatem non habet, feudum deteriorandi, aut quicquam in eo agendi quod spectat ad præjudicium domini sui: Ita nec ipse dominus in præjudicium militis sui.

d. c. un. de f. dato in vic. l. comm. l. Sed si quid 15. § sed nec servitutem. ff. De usufr. Gl. l. fundi Trebatiani. 38. ff. De usufr. leg. arg. l. illud. 32. in princ. ff. ad l. Aquil. Gl. l. si quis. 20. C. De furt. Dissentiunt varij variè, varijs in casib. quos alleg. Rosenthal. cap. 9. concl. 52. vers 53.

XI.

Ideoque sine voluntate vasalli, neq; feudum alienare aut ipsum vasallum ex possessione, ante judicij sententiam definitivam jure expellere poterit.

d. c. un. de natura feudi. in princ. d. c. un. de l. Corr. § Ex eadem. d. c. un. de f. sine culp. non. am. c. un. quo temp. miles. § Sancimus. d. c. un. de f. dat. in vic. l. com. c. un. si de inv. inter dom. & vas. d. c. un. si de f. def. contr. inter dom. & c. Alvar. Propos. Affl. d. c. un. de feud. sine c. n. am. Idem in d. c. un. quo temp. mil. Mol. in consuetud. Paris. tit. 1. § 30. n. 27. l. 1. C. De execut. rei jud. l. negantes. 9. C. De act. & obl. l. si cum nulla. 50. D. De re jud. l. si deserta. 2. C. si propter public. pensitat. l. 1. C. De prohib. sequest. pecun. l. fin. C. si per vim vel alio mod. Quod late ampliatur, augustè limitatur, à Dd. pro diverso respectu. Vide Schrad. 2. parte. 9. par. sect. 9. n. 13.

XII.

Tenetur enim dominus fideli suo vicem reddere in omnibus iuramenti essentialibus (b) secus si faxit, maleficus (c) censebitur; feudumq; reciproco jure amittet, & ad ex-vasallum perveniet. (d)

(b) *d. c. un. De form. fidelit. § Dominus quoq. fin. & ibi Dd. Br. l. 1. C. De Cupres. l. fin. D. De acceptil. l. fin. C. de indict. viduit. tollend. ubi & Iason. Quamvis vasallus strictius obligatus sit, gravioresq; sint felonie vasalli. Schrad. par. 6. cap. 7.*

(c) *Ita leg. rectè censet D. Franzius. d. c. un. de nov. form. fid. non maleficus, ut quidam eod. mendosè. arg. c. per. Extra de iurejur.*

(d) *d. c. un. Si de feud. def. cont. sit. § Domino. antep. et ibi Matth. Affl.*

Vi ita.

Ut itaque is, qui beneficium fidelitatis ab aliquo re-
cognoscit, sive vasallus, sive vasalla, (a) sive minor, (b) si-
ve superioris sive inferioris dignitatis, (c) tenetur defen-
dere dominum suum in omni periculo, (d) etiam causâ
injustâ, (e) contra omnes (f) tam intra quàm extra terri-
torium, (g) proprijs sumtibus, si reditus feudi tanti sint,
(h) sive dominus, mediâ è ipsorû operâ egeat, sive imme-
diatè, id est, respectu superioris domini: (i) Ita vicissim
omnia ista suo genere & modo, dominus debet vasal-
lo. (k)

(a) per substitutum sc: Andr: Ifern: Alvar: Præpos: Affl: c. un: § fir-
miter. De prohib: f. al: per Frid, Bald: & Alvar: c. un: § mutus E-
piscop: vel Abb: Alex: l. filius familias. n. 2. ff. si certum pet: Ad-
missus enim non admittendus, secundum naturam feudi ad-
missus videri debet. arg: l. si quis filio. 6. § irritum, ff. De injust:
rupt: irrit: fac: test: Schrad: p. 6. c. 6.

(b) Ifern: Alvarot: Præpos: Affl: d. c. un: § si quis decefferit, si de
feudo def: cont:

(c) Alvar: & Præpos: c. un: § firmiter. De cap. qui cur. vendidit.

(d) d. c. un. De nov: for: fid. Schrad: p. 6. cap. 6. Curt: tr: feud: par:
4. n. 5. Dissentit Matth. Affl. c. un. in princ: n. 17. Quibus modis
f. am. & sequaces ejus Alv: & Præpos: c. un. § similiter. u. 1. De
CC. Corr: per d. c. un. quib. modis f. am.

(e) d. c. un. Hic finitur L. in princ.

(f) c. un. in princ: De novâ f. fid. Dd. excipiunt. divinam majesta-
tem. Alv. & Præpos: d. c. un. De prohib: f. al: per Fr: & ibidem.
Affl: arg: c. juratos. 15. qu. 5. Principem. c. un. § fin. & ibi Dd:
De prohib: f. al: per Frid. Patriam. d. c. un. De nov. f. f. § contra
omnes. ibi Alvar. & Præpos. Antiquiorem dominum. d. c. un. De
prohib. f. al. per Frid. Feudistæ comm. d. f. disp. 6.

(g) Bl. Ifern. c. un. in princ. quib. modis f. am. & ibi Affl. arg. l.
Mævia. 13. § fin. ff. De annu. legat. l. quod nisi. 20. ff. De operis li-
bert. fac. l. scio. 4. ff. De rest. in integr. gl. & Ias. l. sciendum. 15. in
princ. ff. Qui satisda. cogantur. Nisi bellum illud susceptum sit non
pro aris focusq; domini, sed pro occupandis regionibus aut urbib. ex-
ternis. Iacob. de S. G. verbo, & promiserunt. n. 4. specul. § quoni-
am. vers. 23. Præpos. d. c. un. § similiter de cc. Corrad. Ifern. d. c.

Curt. tr. f. par. 4. n. 7. arg. l. sed & he persone. 35. § 2. ff. De Pro-
curat. l. quod nisi. 20. ff. De oper. libert. Quod defendere conabimur.
(h) Iacob. de S. G. d. verb. & promiserunt. n. 1. Bl. l. qui manumit-
tantur. 12. C. De oper. libert. Alex. l. si non sortem. 26. § libertus n.
14. ff. De condict. in deb. ZaZ. par. 7. n. 44. arg. l. suo victu. de
op. libert. Nec resarcitur damnum, quod inde vasallo existat.
Pract. Pap. in form. lib. q. ag. ad revoc. f. verb. contra debitum. n.
9. arg. l. 2. § si conservatis. ff. ad l. Rhod. de jact. Secus jure Saxo-
num. Schurecht. cap. 4. vers. Wer ein Pferdt. gl. cap. 24. vers.
doch so sollet.

(i) Matth. Affl. & ibi Ifern. n. 41. c. un. § Sed nec ad alia, quæ fuit
prim. ca. 6. am.

(k) d. c. un. de nov. form. fid. Bl. in c. un. § conventicula. D. pace
juram. fir. Affl. decis. Neapolit. 265. n. 4. Alvarot. in d. § contra
omnes. d. c. un. Hic finitur L. et ibi gl. Quam determinationē (omnes)
Bl. ibidem sanctam & terribilem esse dicit.

XIV.

Nec consistit ista defensio tantum in manuali auxi-
lio, sed & provido consilio contra hostes, (a) cum quib.
hac de causâ amicitias rectè non fovet. (b) Idem juris
quoad dominum. (c)

(a) d. c. un. Hic finitur l.

(b) Alvar. Prepos. Affl. c. un. Quib. modis feud. am. & ibidem
Belvis. Bl. & gl. in § item si fidelis. gl. c. un. § porro. & ibi Andr. de
Ifernâ. Bl. Alvarot. Prepos. Affl. quæ fuit pri. ca. b. am. & com-
mem. Dd. quos latè refert Schrad. par. 9. cap. 5. n. 23. Inimici e-
nim mei amicus, meus inimicus. l. liberi. 28. & ibi Bl. salycet.
Ias. & Dd. C. De inoffic. testam. l. aut affinitate. 32. ff. De Procu-
rat. l. sciendum. 4. § si accusatio. & ibi Br. D. De Regati. C. si inimi-
cus. distinct. 93. & ejusdem propositi cum inimico meo. Felin.
c. accedens. cl. 2. n. 1. extra, ut lite non contest. Gigas tr. de crimine
lesæ maj. part. ult. qu. 17. Latè Schrad. parte 9. cap. 5. n. 23.

(c) d. c. un. De nov. f. f.

XV.

Interdictum vasallo, ne vel verbis (a) vel facto (b)
Domino suo aliquam ignominia maculam adspergat:
Itidem & domino. (c)

(a) convicijs erga dominum, sive vivus sit sive mortuus. arg. l. 1. §
etsi forte, circa fin. ff. De injurijs. sive quocunq. modo corpus defun-

cti in-

Et injuriosè tractet, arg. l. 1. § deniq; Iulianus. ff. De injur. l. fin. & auth. item qui domum. C. De sepulcr. viol. Angel. l. 1. § quoties. ff. De injurijs. Boer. decis. 287. n. 2. Provocatus verò provocanti injuriosè rectè responder. Bl. l. 1. n. 1. C. unde vi. Luc. de pen. l. errat. 3. qu. 5. C. De castr. pecul. & Dd. comm. & quidem his verbis. mentiris per tuam gulam. Bald. cons. 45. lib. 1. Ang. tr. de malef. verb. verba injuriosa. n. 9.

Famosis actionib. Affl. n. 60. De prohib. feud. al. p. Fr. Abbas & Felin. C. Ceterum. Extra. de jud. Delatione. c. un. § Item qui delator. Ibi Andr. de Ifern. Alvar. Præpos. & Affl. quæ f. pr. cau. ben. am. Testimonio. d. Dd. d. loc. Curt. tr. f. p. 4. n. 71. Iacob. de S. G. verb. dictiq; vasalli. n. 25. Zaz. tr. f. par. 10. n. 45. arg. l. post legatum. 5. § sunt qui putant. ff. De his quib. ut indig. leg. Proditione. c. un. & ibi Alvar. Præpos. Affl. Ifern. an ille qui interf. fr. d. Iacob. de S. G. verbo. dictiq; vas. n. 16. Curt. tr. feud. par. 4. n. 43. Gigas in tr. de crim. læsæ maj. Rubr. de proditorib. Latè Schrad. par. 9. cap. 2. n. 64.

(b) Cucurbitando. de quo latè Dd. in c. un. Quib. mod. f. am. & Franz. in prælect. su. Affl. decis. Neapol. 265. n. 58. Atroces injurias inferendo. de quo Schrad. dd.

(c) d. c. un. de nov. form. fid. & d. c. un. Qual. dom. prop. f. priv. Landr. lib. 3. art. 78. Lehnr. c. 3. in gl. & c. 33. in gl. col. 4. ante fin.

XVI.

Bonis & reifamiliari domini vasallus damnum aliquod inferre prohibetur. (a) Non minus idem interdictum domino, quoad bona vasallitica. (b)

(a) d. c. un. De form. fid. c. un. De nov. f. f. Dd. comm. qui tamen hoc restringunt, ut Domino via vel iter per feudum relinquenda sit. Andr. de Ifern. c. un. § si quis de manso. & ibi Alvar. n. 6. Affl. n. 20. si de invest. f. contr. Latè Schrad. par. 9. cap. 4. n. 1.

(b) dd. cc. De form. fid. Dd. comm. qui tamen asserunt posse molendinum à vasallo construi, licet id detrimento & damno sit Domino. Iacob. de S. G. verb. & cum molendinis. n. 5. arg. l. fluminum. 24. § fin. & l. seq. & ibi Br. ff. De damn. inf. l. 2. § idem Labeo. ff. De aquâ pluviâ arc. Fac. quod tradit Ias. l. quominus 2. n. 83. usq; ad numer. 87. ff. De fluminibus. Quod num. defendi possit, periculum fiat.

XVII.

Universaliter concludimus, tam negotia, quàm vitam & honestam famam, mutuùm obligati dominus & vasallus, mutuùm promoverè tenentur. Landr.

Landr. & Echur. dd. ll. Vnde secundum Br. Bl. Dyn. Spec. Iacobin. Affl. Aretin. Caccialup. Chassanens. & alios quos alleg. Schrad. par. 9. cap. 8. vasallus Dominum egenum alere tenetur, Item ab hostibus redimere, Specul. § quoniam, n. 67. ibi Ioan. Andr. addit. tit. de feud. Rayn. C. imperialem. Præpos. prælud. feud. n. 79. & alios, quos vide apud Schrad. d. par. 9. cap. 8. n. 8. Priori verò casu pleriq; Dd. contrarium tenent, Altero limitatur, si egenus sit à patrimonio. Antequam enim bursas suas evacuarint Domini, nulla valet exactio à vasallis. Cyn. Alb. & Bl. l. neminem, II. C. De sacros. Eccl. Schrad. d. l.

Ζήτημα.

*Concludatur Disputatio nostra hac questione,
Numquid vasalli mei vasallus, meus sit vasallus?*

Ἰόξα Θεῷ.

155054

AB 155054

ULB Halle
004 829 352

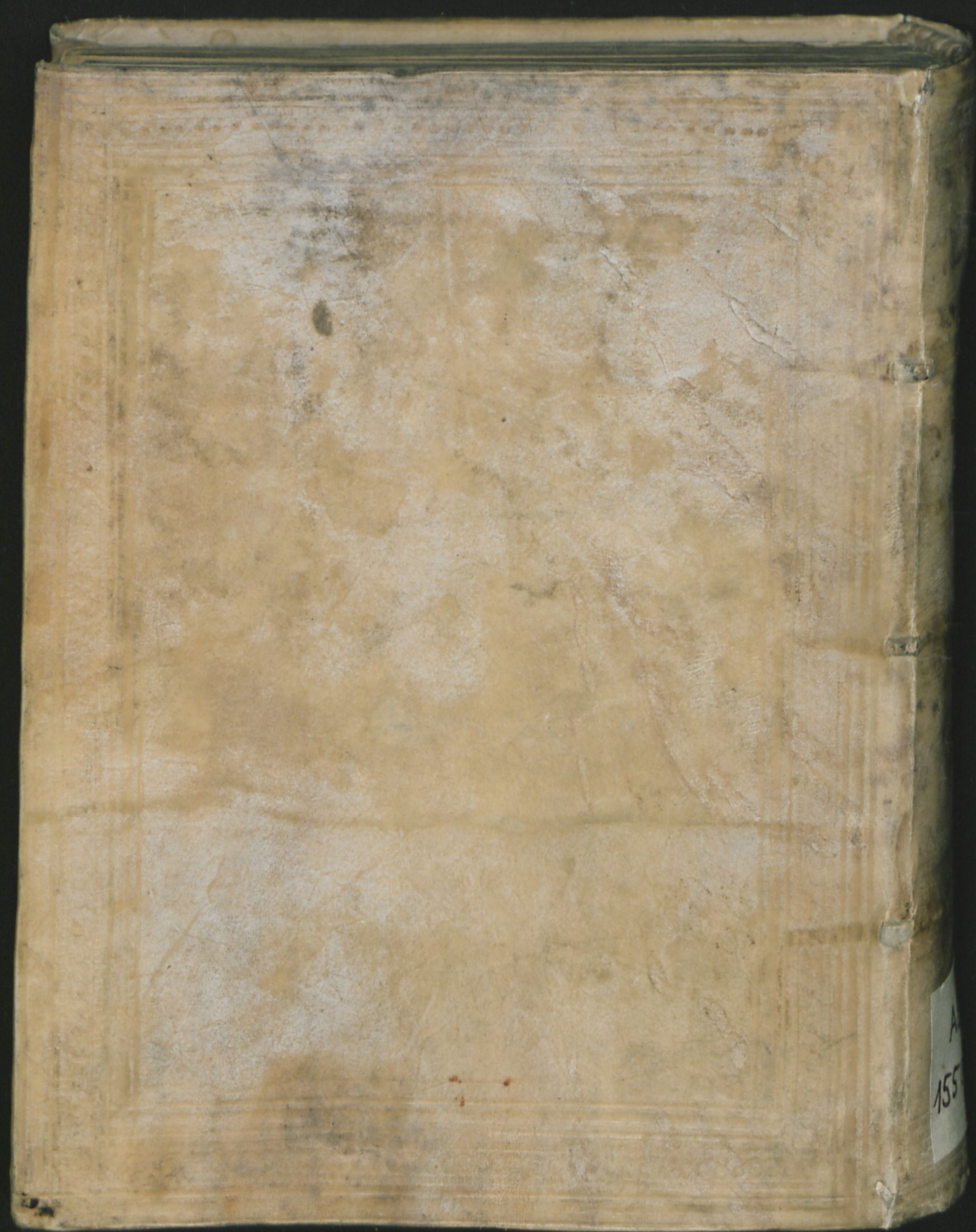
3

VD 17

155

1k

LEGII FEVDALIS
DISPV TATIO XII.
VRE QVOD ET VA=
LUS, ET DOMINUS EX
feudo habet.

Quam XPo auspice,

IDE AMPLISSIMO
MOQ. VIRO, TH. FRANZIO, IC. IV.
dalis in inchtâ VVitebergens. Academia
Professore publico,

o virili defendendam proponit

aus SCHICORADUS, Bitterfeld.

Ad Kal: Decembr:

WITEBERGÆ,
Typis M. Georgij Mulleri,
Anno M. D. XCVI.